

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

na potrzeby
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym 0012 Kąkowa Wola Wieś
(dz. nr ewid. 120/4), gm. Brześć Kujawski

Włocławek, wrzesień 2021

Wstęp

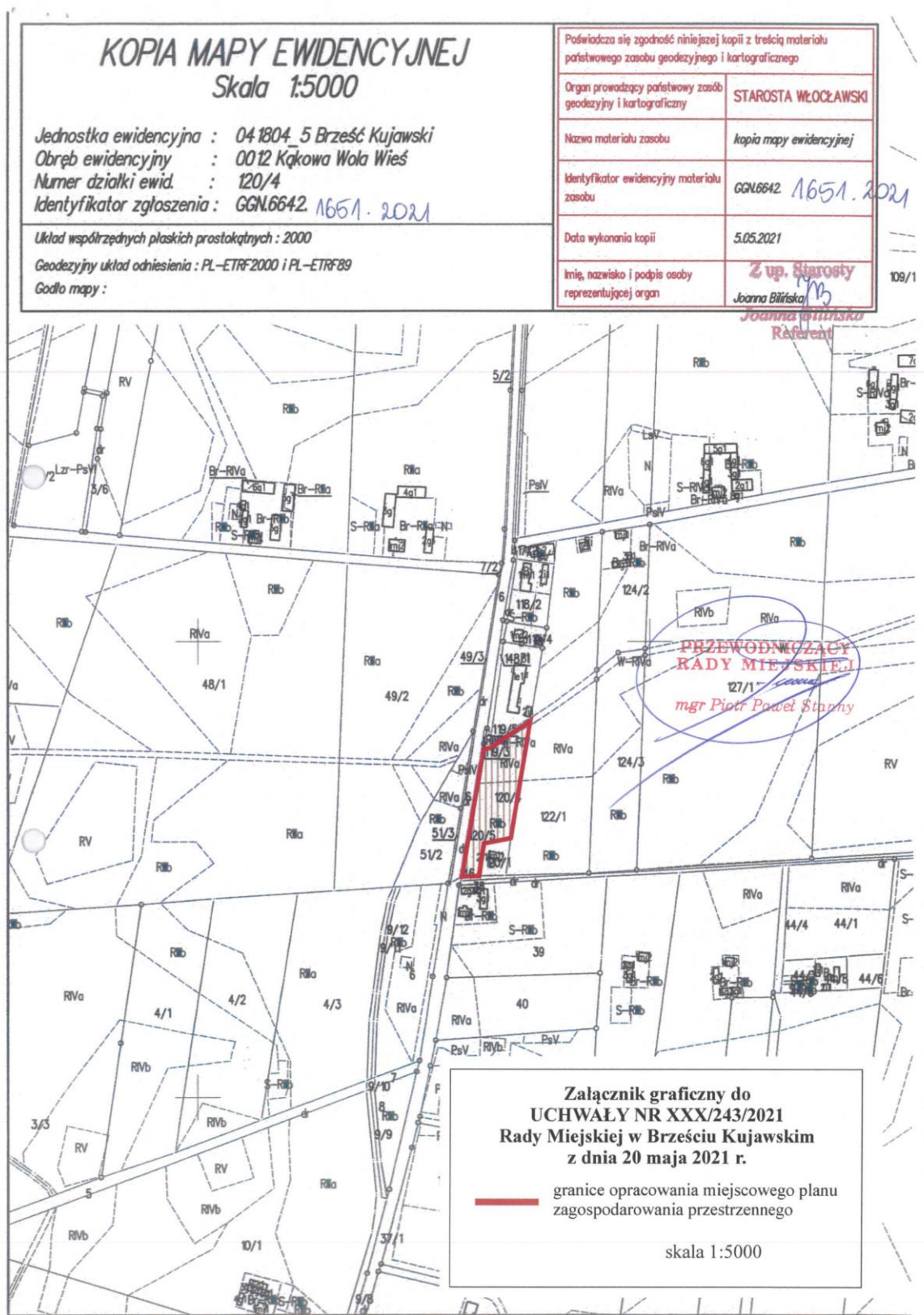
Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się w oparciu o art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.)

Opracowanie wykonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298), które zostało wydane na podstawie art. 72 ust. 6 ww. ustawy, i określa rodzaje i zakres opracowań ekofizjograficznych. Dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się podstawowe opracowanie ekofizjograficzne.

Cel i zakres opracowania

Opracowanie ma na celu rozpoznanie, analizę i ocenę aktualnych warunków środowiska przyrodniczego (jego poszczególnych elementów we wzajemnym powiązaniu) oraz określenia uwarunkowań przyrodniczych rozwoju lub przekształceń w zagospodarowaniu przestrzeni przy zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Zakres opracowania obejmuje obszar wyznaczony w załączniku do Uchwały Nr XXX/243/2021 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym 0012 Kąkowa Wola Wieś (dz. nr ewid. 120/4), gm. Brześć Kujawski.

Rysunek 1 Obszar objęty opracowaniem

Źródło: załącznik do Uchwały Nr XXX/243/2021 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 20 maja 2021 r.

Przedmiotem Planu jest ustalenie nowych zasad zagospodarowania przestrzennego na ww obszarze.

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją charakteryzującą poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego na obszarze objętym Planem i w jego otoczeniu, w ich wzajemnym powiązaniu. Wykonywane jest z wyprzedzeniem, przed podjęciem prac planistycznych, w celu:

- dostosowania funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych,
- zapewnienia trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
- zapewnienia warunków odnawialności zasobów przyrodniczych,
- eliminowania lub ograniczania zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Zakres opracowania ekofizjograficznego obejmuje:

- charakterystykę i diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- wstępną prognozę dalszych zmian w środowisku, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie,
- określenie przyrodniczych predyspozycji funkcjonalno-przestrzennych i przydatności do użytkowania i zagospodarowania,
- określenie uwarunkowań ekofizjograficznych formułowanych w postaci wniosków.

Integralną częścią opracowania jest załącznik graficzny w skali 1:1000 takiej samej, w jakiej zostanie wykonany projekt Planu. Załącznik zawiera kartograficzny obraz uwarunkowań ekofizjograficznych terenu – w zakresie przestrzennym wykazującym związki z przedmiotem opracowania.

Dodatkowo załączono wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Brześć Kujawski, mapy kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Brześć Kujawski w skali 1:5 000.

Wykorzystane materiały

- Uchwała Nr XXX/243/2021 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym 0012 Kąkowa Wola Wieś (dz. nr ewid. 120/4), gm. Brześć Kujawski
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Brześć Kujawski, przyjęte uchwałą nr XXX/188/2009 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 24 września 2009 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Brześć Kujawski,
- Stan środowiska w województwie kujawsko-pomorskim, Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2020 i z lat wcześniejszych
- Przyroda województwa kujawsko-pomorskiego, praca zbiorowa, Bydgoszcz 2001 r.,
- Geografia fizyczna Polski, oprac. J. Kondracki, PWN Warszawa, 1988,
- Geografia Polski - mezoregiony fizyczno- geograficzne, J. Kondracki - PWN 1994
- Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP, Państwowy Instytut Geologiczny (www.epsh.pgi.gov.pl)
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2003 oraz jego 5 aktualizacji
- Szata roślinna Polski – W. Szafer, PWN Warszawa 1972,
- Zarys klimatu Polski, A. Woś - Wydawnictwo Naukowe UAM 1995,
- Zarys Nauk Geologicznych. Geologia historyczna E. Passendorfer, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa 1968.
- Opinia geotechniczna (fizjograficzna) dla Zmiany planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Brześć Kujawski sporządzona przez Przedsiębiorstwo Geologiczno-Inżynierskie Geotest sp. z o.o., Włocławek, październik 2002 r.,

- Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Budowa obwodnicy Brześcia Kujawskiego w ciągu drogi krajowej nr 62. Biuro Konsultacyjno-Projektowe Ochrony Środowiska BIKOS-ATEKO Sp. z o.o. w Poznaniu, Poznań styczeń 2011 r.
- Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko – pomorskim za rok 2020, Bydgoszcz 2021,
- Strona internetowa Urzędu Gminy Brześć Kujawski <http://www.brzesckujawski.pl/>,
- <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>;
- <http://bydgoszcz.rdos.gov.pl>
- www.goportal.gov.pl
- Materiały i obserwacje własne z wizji lokalnej.

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Brześć Kujawski położona jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego w powiecie włocławskim. Obszar gminy wynosi: 15 095 ha, tj. ca 151 km², w tym: użytki rolne stanowią ok. 72,5 % ogólnej powierzchni gminy. Gminę zamieszkuje 11 352 osób (wg danych na 31.12.2020 r.), w tym 4563 osoby w mieście Brześć Kujawski (40,2% mieszkańców gminy). Gęstość zaludnienia wynosi: 75 osób/km². Gmina jest dobrze skomunikowana z ważnymi ośrodkami administracyjnymi i gospodarczymi województwa.

Przez północno-wschodnią część gminy Brześć Kujawski na kierunku północ-południe przebiega Autostrada A1, dzieląc obszar gminy w sposób niesymetryczny, pozostawiając większą jej część po zachodniej stronie drogi. Długość A1 w granicach gminy wynosi 11,417 km. W miejscowościach Brzezie i Pikutkowo powstały węzły autostradowe, umożliwiające połączenie autostrady z miastem Włocławek. Przez teren gminy na kierunku wschód-zachód przebiega droga krajowa nr 62 Strzelno-Anusin, stanowiąca ważny szlak komunikacyjny w kierunku Poznania i Warszawy.

Funkcje gminy Brześć Kujawski:

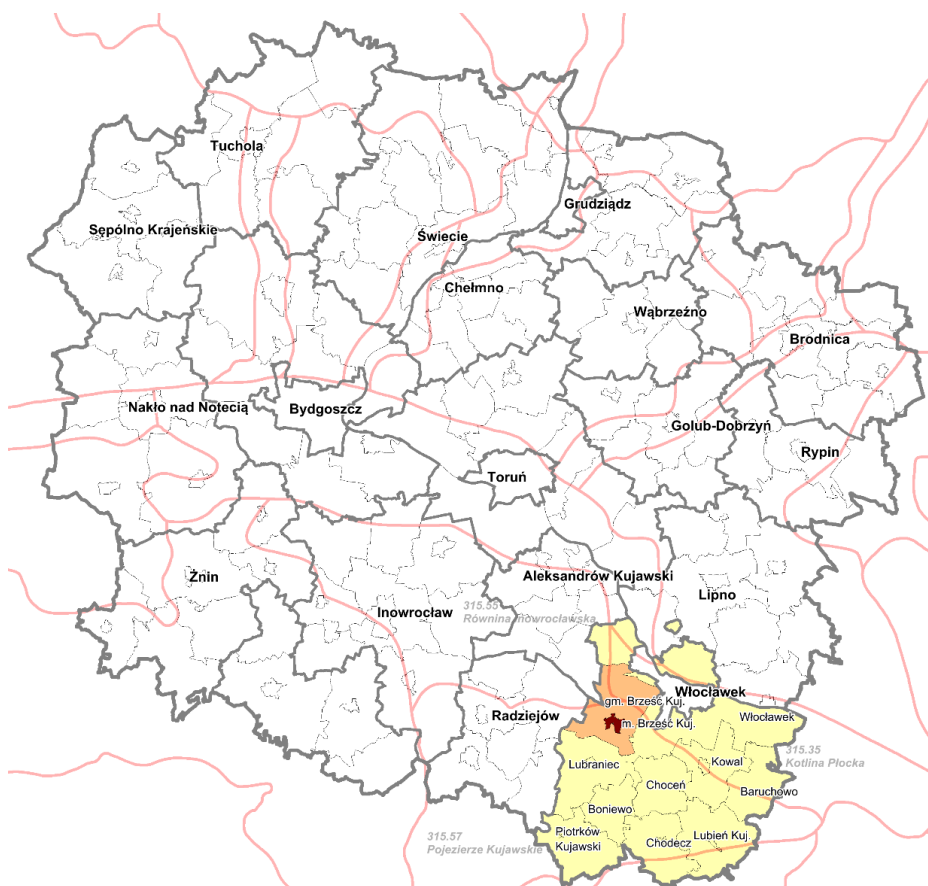
- rolnicza - związana z występowaniem gleb wysokich klas bonitacyjnych (udział gleb klas I-III w gruntach ornych wynosi ok. 57 %, natomiast klas IV – ok. 33 %. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 80,9 pkt (woj. kuj-pom 69,3),
- uzdrowiskowa – uzdrowisko Wieniec Zdrój, związana z zasobami wód mineralnych i borowin,
- mieszkaniowa – w tym związana z osiedlaniem się na terenie gminy mieszkańców miasta Włocławek
- gospodarcza - związana z sąsiedztwem miasta Włocławka oraz przebiegiem autostrady A1 i lokalizacją na terenie gminy dwóch węzłów, stanowiącymi atrakcyjne miejsca do lokalizacji działalności gospodarczej.

2. Rozpoznanie i charakterystyka stanu środowiska

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski wg J. Kondrackiego gmina Brześć Kujawski położona jest w granicach dwóch makroregionów:

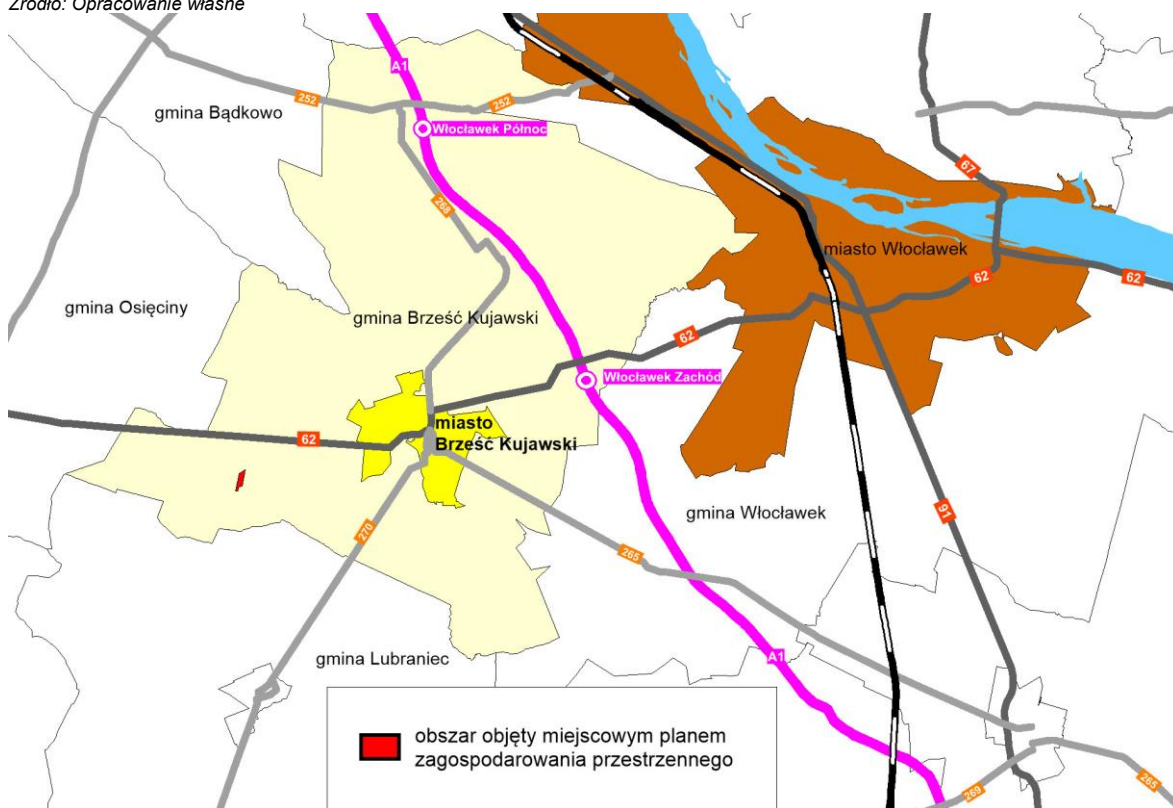
- Pradolinie Toruńsko-Eberswaldzkiej (315.3), mezoregionie Kotlina Płocka (315.35) i Nieszawski Przełom Wisły (315.37) - część północno wschodnia gminy,
- Pojezierzu Wielkopolskim (315.5) , mezoregionach:
 - Równinie Inowrocławskiej (315.55) - część północno-zachodnia gminy
 - Pojezierzu Kujawskim (315.57) - największa część, obejmująca ok. połowę gminy od części centralnej w kierunku południowym, w tym w całości miasto Brześć Kujawski.

Obszar objęty uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w południowo-zachodniej części gminy Brześć Kujawski przy drodze powiatowej nr 2908C.

Rysunek 2 Położenie gminy na tle podziału administracyjnego województwa i podziału fizycznogeograficznego (mezoregionów)

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3 Teren objęty projektem planu na tle gminy

Źródło: opracowanie własne

a) Poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku

Budowa geologiczna oraz warunki gruntowo-wodne

Obszar objęty sporządzanym planem położony jest na Pojezierzu Kujawskim, zbudowanym ze skał zaliczanych do trzeciorzędu i czwartorzędu. Najwyżej w profilu serii trzeciorzędowej występują pęczniejące iły zwane iłami poznańskimi. Miąższość iłów na omawianym obszarze wynosi od kilku do kilkudziesięciu metrów, ich strop zalega na głębokości 48-56 mppt co odpowiada rzędnym 28-43 mnpm. Utwory czwartorzędowe budują na omawianym obszarze stropową część wysoczyzny. Najniższy czwartorzędowy poziom stanowią piaski i żwiry fluwioglacjalne zlodowacenia Wisły. Miąższość osadów piaszczysto-żwirowych jest zmienna, osiągają one od 9 do 37 metrów. Utwory piaszczyste i piaszczysto – żwirowe często wypełniają obniżenia erozyjne w powierzchni osadów trzeciorzędowych lub starszych osadów czwartorzędowych. Osady piaszczyste przykryte są glinami zwałowymi zlodowacenia Wisły. Warstwa glin piaszczystych brunatnych ma tu miąższość ok. 3m.

Warunki gruntowo-wodne omawianego obszaru są dobre, jedynie w północnej części, w pobliżu cieku naturalnego Dopływ z Kąkowej Woli warstwową glebową okresowo charakteryzuje się dużym uwilgotnieniem.

Ukształtowanie terenu

Obszar objęty sporządzanym planem jest płaski, położony na rzędnej ok. 98 m npm. W północnej jego części występuje niewielkie obniżenie – ciek naturalny Dopływ z Kąkowej Woli.

Rysunek 3 Ukształtowanie terenu

Źródło: opracowanie na podstawie danych dostępnych w portalu www.geoportal.gov.pl

Wody powierzchniowe i podziemne

W ujęciu hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu rzeki Wisły, która płynie ok. 17 km na wschód od analizowanego obszaru.

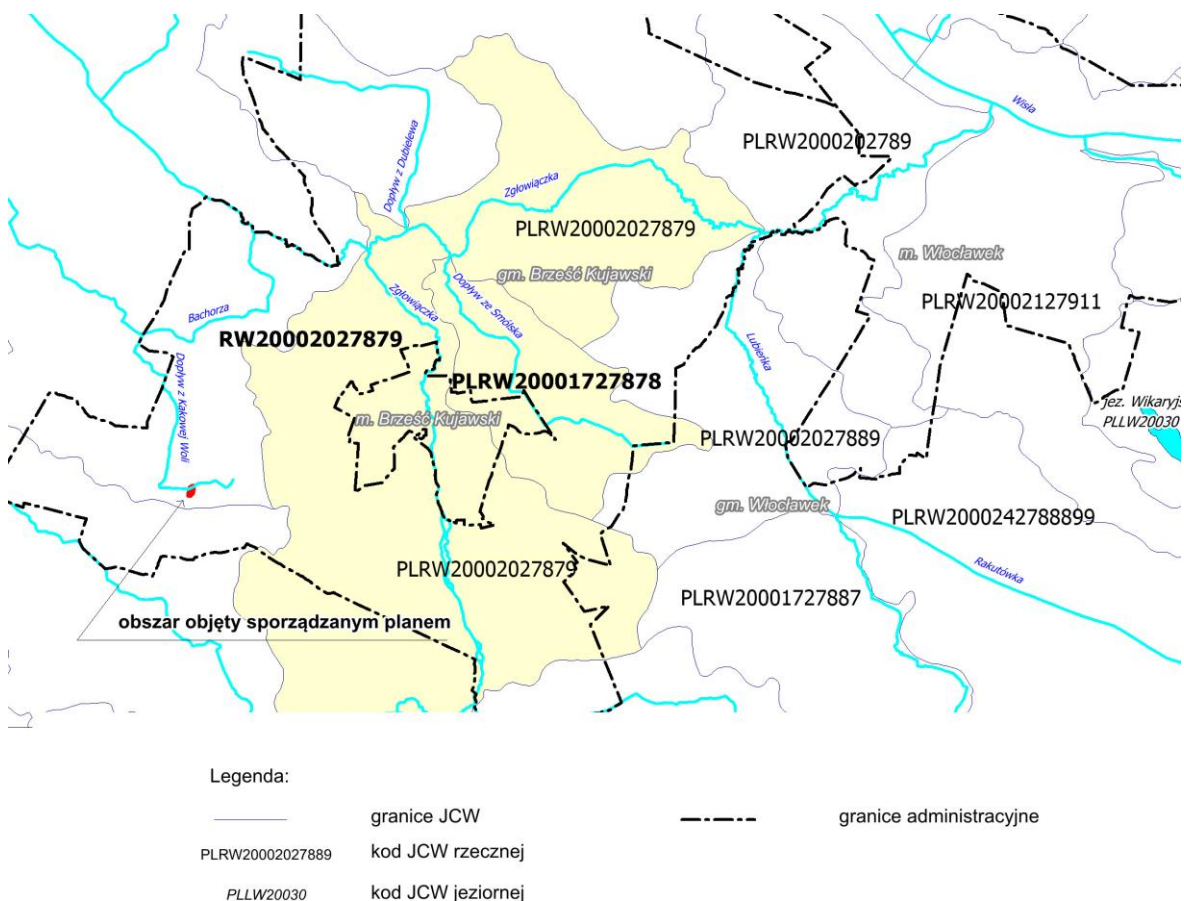
Sieć wodną na obszarze gminy stanowi rzeka Zgłowiączka, będąca lewobrzeżnym dopływem Wisły. Jest to najdłuższa rzeka odwadniająca Pojezierze Kujawskie i część Równiny Inowrocławskiej. Jej powierzchnia to ca 1522 km², długość, wraz z odcinkiem źródłowym - Kanałem Głuszyńskim, wynosi 87,9 km; a głównymi dopływami są: Samówka, Chodeczka, Lubieńka i Kanał Bachorze. W użytkowaniu terenu dominują grunty orne wysokich klas bonitacyjnych, charakteryzujące się wysoką jakością i przydatnością dla produkcji rolniczej. Stanowią je głównie czarne ziemie kujawskie i gleby płowe. Krajobraz zlewni Zgłowiączki, z uwagi na intensywne użytkowanie rolnicze jest otwarty, charakteryzuje się brakiem zwartych kompleksów leśnych i zadrzewień.

Drugim ważnym elementem hydrograficznym w gminie Brześć Kujawski jest Kanał Bachorze, który przecina wododział Odry i Wisły, a jedno z jego ramion stanowi dopływ Zgłowiączki.

Przez obszar objęty planem nie przebiega żaden ze wspomnianych cieków, najbliższy – rzeka Zgłowiączka, płynie w odległości około 5 km od tego obszaru.

Najbardziej zasobne wody podziemne są wyróżniane jako „Główne Zbiorniki Wód Podziemnych” (GZWP). W obszarze gminy Brześć Kujawski, na jej wschodnich krańcach przebiega granica udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Pradolina rzeki środkowa Wisła (Włocławek – Płock)” oznaczony nr 220. Jest to zbiornik czwartorzędowy o średniej głębokości stropu 60 m p.p.t.

Obszar objęty sporządzanym planem położony jest w odległości ok. 8 km od tego zbiornika.

Rysunek 4 Obszar objęty Planem na tle jednolitych części wód powierzchniowych

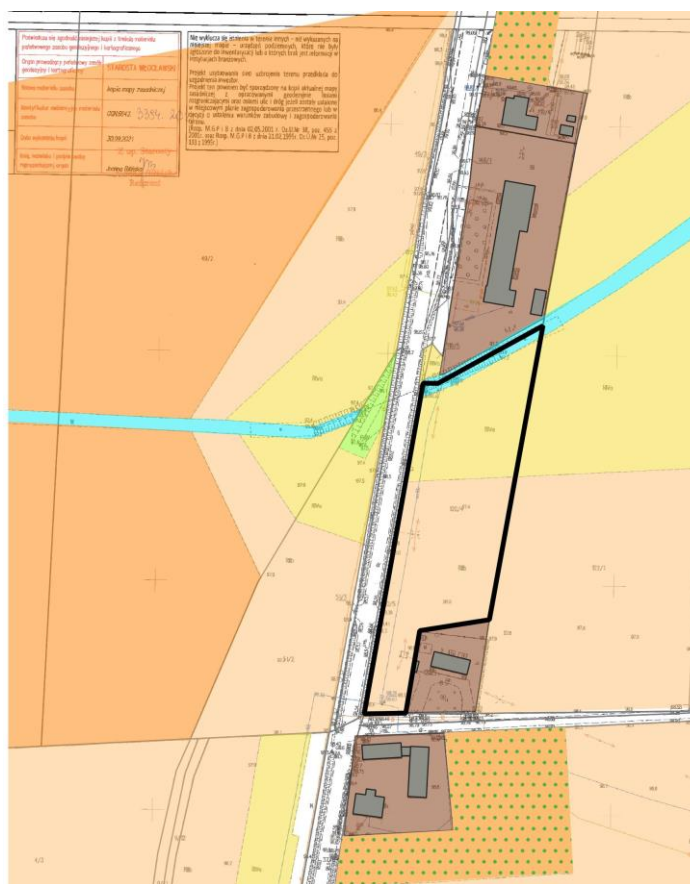
Źródło: opracowanie na podstawie danych dostępnych w portalu isok.gov.pl

Gleby

Gleby stanowią bezpośrednie podłoże, na którym rozwija się roślinność. Bogactwo zasobów glebowych stanowi zatem czynnik decydujący o możliwościach rozwojowych gospodarki rolnej i leśnej, a także funkcjonowania pozostałych powierzchni biologicznie czynnych.

Gmina Brześć Kujawski charakteryzuje się wysokim udziałem gleb klas bonitacyjnych I-IIIb w użytkach rolnych (ponad 50%). Gleby występujące na terenie gminy to głównie czarne ziemie kujawskie i gleby płowe. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Brześć Kujawski wynosi 80,9 pkt i jest znacznie wyższy niż średnia w powiecie włocławskim i w województwie kujawsko-pomorskim wynosząca odpowiednio 69,0 i 71,0 pkt.

W obszarze objętym planem występują gleby bielcowe i czarne ziemie zdegradowane zbudowane na piaskach gliniastych lekkich i mocnych. Są to gleby klasy bonitacyjnej IIIb i IVa, wysokiej przydatności rolniczej - kompleksu żytniego dobrego oraz pszennego dobrego. Obszar jest niezabudowany, użytkowany rolniczo.

Użytki rolne wg klas bonitacyjnych

RIIIa

RIIIb

RIVa

SRIIIb

PsIV

wody powierzchniowe

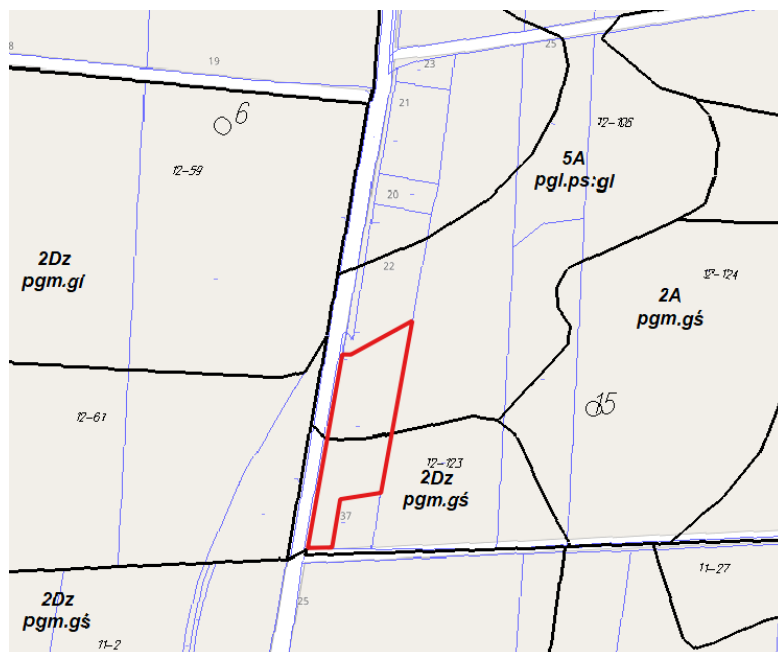
— granica sporządzanego planu

tereny zabudowane

istniejące budynki

Rysunek 4 Gleby wg klas bonitacyjnych w obszarze objętym planem

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5 Gleby wg kompleksów rolniczej przydatności w obszarze objętym planem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dostępnych na wloclawek.geoportal2.pl

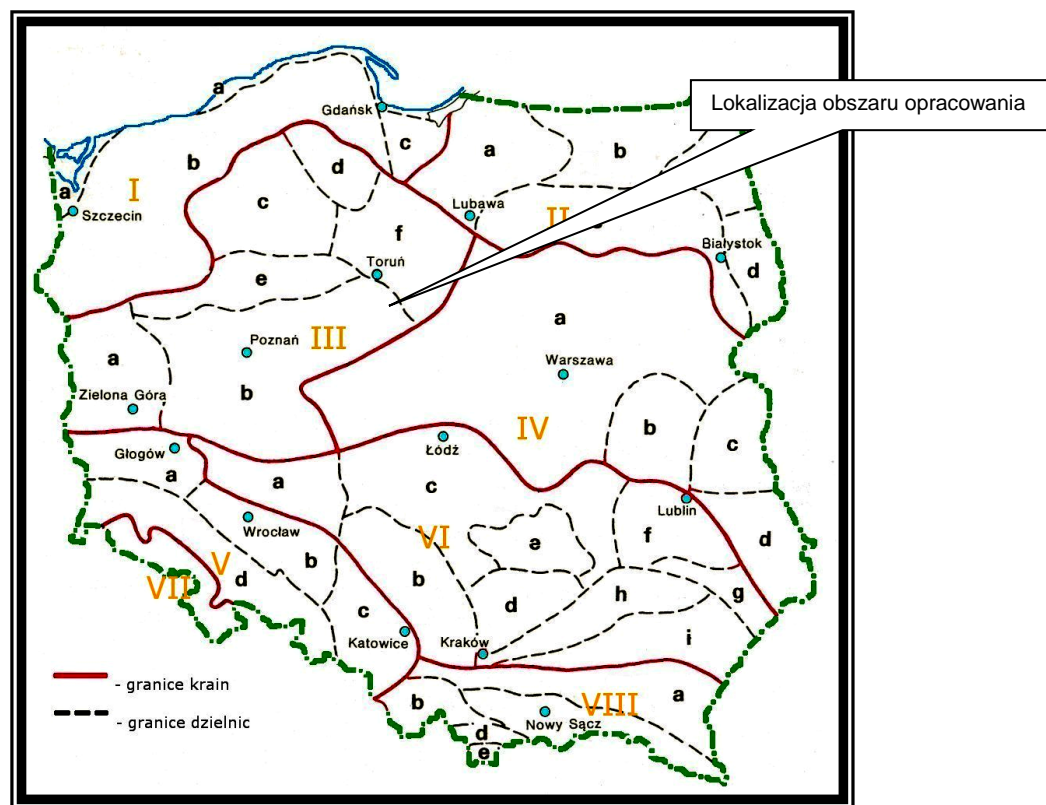
Szata roślinna

Szata roślinna jest układem dynamicznym, zależnym od przekształceń środowiska. Współcześnie czynnikiem determinującym przeobrażenia szaty roślinnej i decydującym o jej wyglądzie jest działalność człowieka (antropopresja).

Prawie cały obszar województwa kujawsko-pomorskiego należy do krainy Wielkopolsko-Pomorskiej, w której na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wyodrębnia się 5 dzielnic przyrodniczo-leśnych:

- Borów Tucholskich ,
- Pojezierza Krajeńskiego,
- Pojezierza Chełmińskiego – Dobrzyńskiego,
- Kotliny Toruńsko - Płockiej,
- Niziny Wielkopolsko – Kujawskiej.

Gmina Brześć Kujawski położona jest w dzielnicy Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej.

Rysunek 6 Lokalizacja obszaru opracowania na tle dzielnic przyrodniczo-leśnych

Źródło: Kondracki, J., *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998

Obszar objęty planem charakteryzuje się niskim stopniem bioróżnorodności, występują zbiorowiska typowe dla terenów użytkowanych rolniczo (pól uprawnych) – agrocenozy stanowią sztuczny układ ekologiczny utworzony przez człowieka w celu uzyskania maksymalnych plonów. Oprócz typowych gatunków roślin uprawnych występują tu zespoły roślinności segetalnej (tzw. chwasty pól uprawnych) z klasy *Stellarietea mediae*.

Fauna

Na obszarze objętym sporządzanym planem, występują zwierzęta pospolite związane z polami uprawnymi i ogrodami. Z powodu braku lasów nie są tu spotykane rzadkie gatunki płazów, gadów czy ssaków. Z ssaków najliczniej występują na polach drobne gryzonie, rzadko spotykana jest kuna. Występujące tu ptaki należą do gatunków pospolitych na terenie pól oraz bytujących przy terenach zurbanizowanych.

Nie występują tu gatunki ptaków ani ssaków uznawane za gatunki zagrożone, czy rzadkie w Polsce.

Klimat

Polska położona jest w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego. Gmina Brześć Kujawski posiada warunki typowe dla tej części Kujaw. Z uwagi na położenie na pograniczu Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej i Pojezierza Mazurskiego, zaznaczają się tu cechy przejściowości pomiędzy oddziaływaniem wpływów oceanicznych i kontynentalnych. Cechą charakterystyczną są niskie opady atmosferyczne, nie przekraczające 500 mm, co powoduje niedobory wody dla roślin w okresie wegetacyjnym. Średnia temperatura roczna $+8,2^{\circ}\text{C}$ jest nieco wyższa od średniej krajowej. Najcieplejszym miesiącem z temp. Ok. $17,5^{\circ}\text{C}$ jest lipiec, najzimniejszym zaś styczeń ($-2,5^{\circ}\text{C}$). Zimy bywają łagodne z małą i krótkotrwałą pokrywą śnieżną. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, stanowią one ponad 40% wszystkich wiatrów.

Obszar objęty planem charakteryzuje się dobrymi warunkami topoklimatycznymi. Cały teren jest suchy, dobrze nasłoneczniony i przewietrzany.

b) Dotychczasowe zmiany w środowisku

Obszar objęty sporządzanym planem od wielu lat użytkowany jest w niezmienionej formie - rolniczo.

Rysunek 7 Zagospodarowanie obszaru objętego planem

Źródło: ortofotomapa dostępna na portalu geoportalu.gov.pl

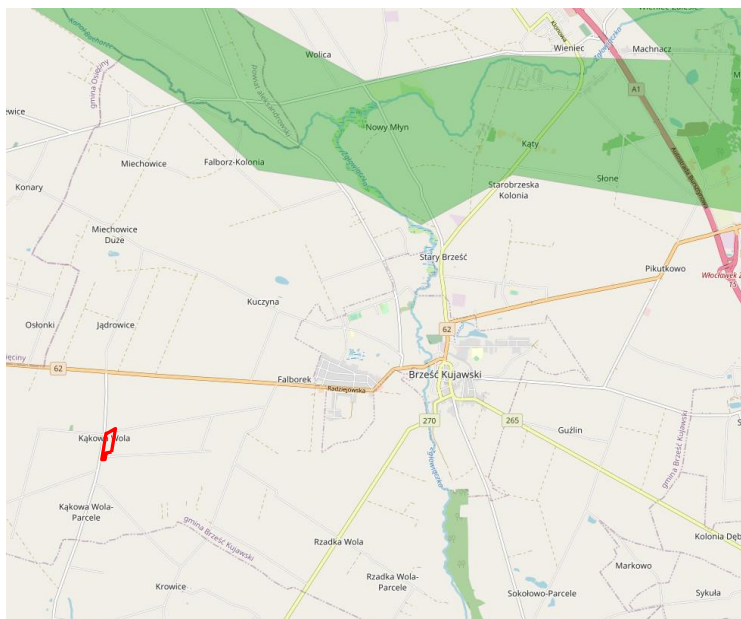
c) Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodność biologiczna

Obszar sporządzanego planu charakteryzuje się niskim stopniem bioróżnorodności.

d) Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem

Korytarze ekologiczne

Obszar objęty sporządzanym planem położony jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi istotnymi dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej. Przez teren gminy Brześć Kujawski przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu wojewódzkim obejmujący dolinę rzeki Zgłowiączki i dolinę rzeki Lubieńki. Obszar objęty analizą położony jest poza tym korytarzem. Nie występują tu również lokalne ciągi ekologiczne.

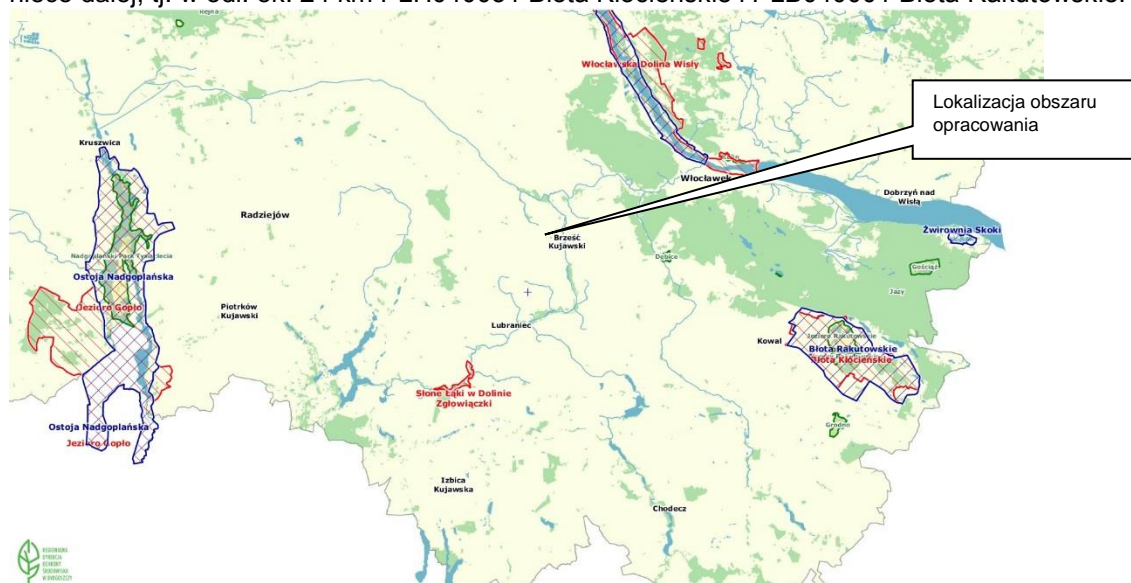
Rysunek 9 Obszar objęty Planem na tle korytarzy ekologicznych

Źródło: mapa.korytarze.pl

e) Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna

Wśród form ochrony przyrody wymienionych w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) na terenie gminy Brześć Kujawski, a tym samym w obszarze sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie występują: parki narodowe, rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne. Gmina nie wyznaczyła na swoim terenie zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Obszar Natura 2000¹ położony najbliżej obszaru objętego opracowaniem to obszar o symbolu PLH040037 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (odl. ok. 10 km), PLB 040003 Dolina Dolnej Wisły (odl. ok. 16 km), obszar PLH040039 Włocławska Dolina Wisły (odl. ok. 16 km) oraz położone nieco dalej, tj. w odl. ok. 24 km PLH040031 Błota Kłócieńskie i PLB040001 Błota Rakutowskie.

Rysunek 10 Położenie obszaru opracowania na tle obszarów Natura 2000

Źródło: bydgoszcz.rdos.gov.pl/

¹ PLB – specjalne obszary ochrony ptaków

PLH – obszary mające znaczenie dla Wspólnoty

Legenda:

- granicza województwa
- granicze powiatów
- granicze gmin
- miasta powiatowe
- lasy
- wody powierzchniowe

obszary chronionego krajobrazu

1. Śliwicki Obszar Chronionego Krajobrazu
2. Włocholci Obszar Chronionego Krajobrazu
3. Śliwicki Obszar Chronionego Krajobrazu
4. Nadhalecki Obszar Chronionego Krajobrazu
5. Obszar Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronawskiego
6. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Kamionki
7. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Sępólni
8. Obszar Chronionego Krajobrazu Odrzy Wielonickich
9. Obszar Chronionego Krajobrazu Ryński Jezior Byszewskich
10. Obszar Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy
11. Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotłiny Turonisko-Bydgoskiej część wschodnią i zachodnią
12. Nadhalecki Obszar Chronionego Krajobrazu
13. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żedowskich
14. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich
15. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich
16. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Bałczewskich
17. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Miradzkich
18. Obszar Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia
19. Obszar Chronionego Krajobrazu Średniej Krawędziowej Kotłiny Toruńskiej
20. Obszar Chronionego Krajobrazu Średniej Krawędziowej Kotłiny Toruńskiej
21. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęży
22. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy
23. Obszar Chronionego Krajobrazu Toruńsko-Kozińskiego-Jeziorno-Lednicy "Zgniła-Wieczno-Wronie"
24. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie
25. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Ślepińskie
26. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Skirny
27. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Modzrowskie
28. Obszar Chronionego Krajobrazu Drumliński Zbójnicki
29. Obszar Chronionego Krajobrazu Niziny Cichocińskiej

parki krajobrazowe

obszary parków krajobrazowych

Lokalizacja obszaru opracowania

Źródło: Załącznik nr 30 do Uchwały nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21.03.2011r.

Na terenie gminy Brześć Kujawski znajduje się 19 obiektów - pozostałości ekosystemów, które mają znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk. Są to tereny bagienne, objęte ochroną w formie użytków ekologicznych. Wszystkie te obiekty położone są poza obszarem sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszar sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest poza ww strefami ochronnymi

g) Jakość środowiska oraz jego zagrożenia

Zasoby i walory środowiska ulegają licznym zagrożeniom. Źródła zagrożeń są wewnętrzne, zlokalizowane na terenie gminy i zewnętrzne, w tym znacznie oddalone.

Jednym z czynników degradujących środowisko przyrodnicze, a w szczególności tereny użytkowane rolniczo jest erozja gleb. Na terenie gminy Brześć Kujawski występuje zjawisko erozji eolicznej i erozji wodnej.

Najbardziej narażone na erozję eoliczną są duże, płaskie przestrzenie gruntów ornych, pozbawione większych skupisk zadrzewień śródpolnych. W jej wyniku wywiewane są z wierzchniej warstwy profilu glebowego drobne cząstki organiczne i mineralne, stanowiące najbardziej wartościowe składniki. Najczęściej zjawisko to występuje w okresie wiosennym, kiedy gleba pozbawiona jest roślinności i często przesuszona w wierzchniej warstwie. Erozja eoliczna występuje praktycznie na obszarze całej gminy, w tym na obszarze objętym opracowaniem.

Obszar jest niezabudowany, położony wśród rozproszonej zabudowy, przy drodze lokalnej. Nie występują tu zagrożenia związane z negatywnym oddziaływaniem instalacji spalania paliw czy też pyłów pochodzących z ruchu drogowego.

W obszarze objętym sporządzanym planem ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują zakłady emitujące zanieczyszczenia powietrza.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 2448. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zostały one zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności. Sposób sprawdzania dotrymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych reguluje rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. (Dz. U. 2020 poz. 258).

Prowadzone corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy począwszy od 2006 roku pomiary w różnych punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenach ogólnodostępnych dla ludności, w rejonie oddziaływania źródeł emisji pól elektromagnetycznych (stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne) nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektromagnetycznego w żadnym punkcie pomiarowym. Jeden z punktów pomiarowych zlokalizowany był w mieście Brześć Kujawski, w okolicach dworca PKS. Należy więc uznać, że w obszarze objętym sporządzanym planem miejscowym takie zagrożenia nie występują.

Rysunek 12 Obszar opracowania na tle położenia stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T oraz wyników pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu

Źródło: si2pem.gov.pl

Przeprowadzona analiza wskazuje, że jakość środowiska w obszarze objętym sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego należy uznać za dobrą.

3. Diagnoza stanu oraz funkcjonowania środowiska

a) Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Pojęcie odporności środowiska przyrodniczego na degradację, czyli na pogarszanie jakości jego poszczególnych elementów lub cech oraz zachwianie równowagi, rozumiane jest jako zdolność do zachowania wewnętrznej równowagi mimo naruszenia jej przez czynniki o właściwościach antagonistycznych zarówno pochodzenia naturalnego jak i sztucznego. Ocena odporności środowiska przyrodniczego na degradację umożliwia uchwycenie komponentów o najmniejszej odporności na czynniki niszczące, co ułatwia podjęcie odpowiednich środków ich ochrony.

Pod pojęciem odporności rozumie się najczęściej taką progową wartość parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system się nie zmienia lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia. System przyrodniczy posiada zdolność utrzymywania lub odtwarzania swej struktury i funkcji w warunkach zmian zewnętrznych, czyli powracania do stanu normalnego po jego naruszeniu. Zdolność do regeneracji wszystkich elementów środowiska nie jest możliwa, na przykład w przypadku powstania nowych, trwałych obiektów kubaturowych, walory krajobrazowe zostaną utracone na zawsze.

W analizowanym obszarze objętym uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego procesy przyrodnicze są w znacznym stopniu regulowane przez człowieka, środowisko uległo już przekształceniu.

b) Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej

W obszarze objętym sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną ani też o wartości przemawiającej za koniecznością objęcia ich ochroną.

c) Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

W obszarze sporządzanego planu i jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary objęte ochroną krajobrazową ani też obszary o walorach krajobrazowych przemawiających za koniecznością objęcia ich ochroną.

d) Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Ocenia się, że obecny sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru sporządzanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest w dużej mierze zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

e) Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Obszar objęty sporządzanym planem użytkowany jest rolniczo, zachodzą więc tu typowe zmiany wywołane prowadzoną przez człowieka gospodarką rolną.

f) Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczania

Przeprowadzona analiza wskazuje, że obszar objęty opracowaniem jest użytkowany rolniczo, charakteryzuje się niskim stopniem bioróżnorodności. Nie występują tu obszary i obiekty prawnie chronione ani też obszary i obiekty o walorach przemawiających za koniecznością objęcia ich ochroną. Jakość środowiska w analizowanym obszarze należy uznać za dobrą.

Do zidentyfikowanych na analizowanym obszarze zagrożeń należy erozja eoliczna. Możliwości ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń – właściwe prowadzenie gospodarki rolnej, wzbogacanie pól zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi.

4. Wstępna prognoza zmian zachodzących w środowisku

W obszarze objętym sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego planowana jest zmiana zagospodarowania terenu w kierunku urządzenia terenu sportu i rekreacji.

Oddziaływanie na glebę

W związku z planowanym zagospodarowaniem w analizowanym obszarze wymagane będzie wyłączenie gruntów rolnych klas IIIb i IVa z użytkowania rolniczego poprzedzone uzyskaniem zgodny ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na zmianę sposobu użytkowania gruntów klasy IIIb na cele nierolnicze w procedurze sporządzania przedmiotowego planu.

Wprowadzenie nowego sposobu zagospodarowania i budowa niezbędnej infrastruktury technicznej spowoduje trwałe zmiany w warstwie glebowej.

Wpływ na wody podziemne

Planowany sposób zagospodarowania obszaru objętego sporządzanym planem nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla wód podziemnych.

Emisja pyłów i gazów

Planowany sposób zagospodarowania nie powinien przyczynić się do powstania zagrożenia środowiska w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza. Nie przewiduje się obiektów wymagających stałego zasilania w ciepło a wprowadzenie nakazu przestrzegania uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr VIII/136/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z 2019 r. poz. 3743), zmienionej Uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr XXXV/510/21 z dnia 30 sierpnia 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z 2021 r. poz. 4347) gwarantować będzie brak wpływu na poziom zanieczyszczeń w tym obszarze.

Wpływ na obszary chronione

Obszar objęty sporządzanym planem położony jest w znacznej odległości od obszarów chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w tym Natura 2000: Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki, Dolina Dolnej Wisły, Włocławska Dolina Wisły, Błota Kłócieńskie i Błota Rakutowskie – jego zagospodarowanie nie będzie wywierało żadnego wpływu na zasoby przyrodnicze obszarów chronionych.

Obszar położony jest również z dala od innych obszarów objętych ochroną, w tym stref ochrony: Uzdrowiska Wieniec-Zdrój, krajobrazu kulturowego, stąd też planowany sposób jego zagospodarowania nie będzie wywierał żadnego wpływu na te obszary.

Oddziaływanie na florę i faunę

W związku z trwającym przekształcaniem obszaru z typowo rolniczego na teren sportu i rekreacji, dotychczasowa roślinność, w postaci gatunków roślin uprawnych zastąpiona zostaje roślinnością charakterystyczną dla obiektów o planowanej funkcji – trawa, krzewy ozdobne.

Oddziaływanie na ludzi, ochrona interesów osób trzecich

Wystąpią okresowe uciążliwości związane z procesem inwestycyjnym niepodlegające normowaniu w przepisach dotyczących ochrony środowiska.

Zagrożenie hałasem

W obszarze objętym sporządzanym planem nie występują źródła hałasu, planowane nowe zagospodarowanie nie wpłynie na wzrost zagrożenia hałasem.

Odpady

Warunki gospodarowania odpadami określone są w ustawie o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.). W gminie Brześć Kujawski obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brześć Kujawski przyjęty Uchwałą Nr XI/84/2019 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 29 października 2019 r.

Właściwe postępowanie z wytwarzanymi odpadami sprawi, że planowana zmiana zagospodarowania obszaru nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko.

Pola elektromagnetyczne

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w obszarze objętym sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego. Planowane zagospodarowanie nie przewiduje wprowadzania nowych emitorów.

Wpływ na krajobraz

Obszar objęty sporządzanym planem nie należy do obszarów cennych krajobrazowo. Wprowadzone nowe formy zagospodarowania zmieniają dotychczasową fizjonomię obszaru z typowo rolniczego na zagospodarowany obiektami przeznaczonymi do sportu i rekreacji. Właściwie określone wskaźniki zagospodarowania oraz zabudowy powinny pozwolić na ukształtowanie nowego, atrakcyjnego krajobrazu.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Oddziaływanie planowanego zagospodarowania w obszarze analizowanym ma charakter lokalny, nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Teren objęty niniejszym opracowaniem nie posiada udokumentowanych przeciwwskazań co do planowanego przeznaczenia obszaru objętego opracowywanym planem. Nastąpi wprawdzie ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ale w zamian pojawią się tereny sportu i rekreacji wraz z towarzyszącą jej zielenią urządzoną, służące lokalnej społeczności.

6. Ocena przydatności środowiska

Planowany sposób zagospodarowania obszaru analizowanego to teren i urządzenia sportu i rekreacji wraz z drobnymi obiektami kubaturowymi (np. szatnie, pomieszczenia socjalne) oraz niezbędną infrastrukturą. Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz brak obszarów i obiektów objętych ochroną i predysponowanych do objęcia ochroną na analizowanym obszarze wskazuje że jest to obszar dobry do lokalizacji planowanego zagospodarowania.

7. Uwarunkowania ekofizjograficzne

a) przydatność poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

Obszar objęty planem jest predysponowany do planowanego nowego jego zagospodarowania – jest terenem płaskim, o dobrych warunkach mikroklimatycznych, dobrze nasłoneczniany i przewietrzany, położony z dala od emitorów zanieczyszczeń i hałasu.

obszar objęty sporządzanym planem miejscowym

Legenda

Oznaczenia ogólne

- granica gminy Brześć Kujawski
- - - granice sołectw

Strefy polityki przestrzennej

- R1** strefa R1 - wiejska rolniczo - osadnicza

Obszary ograniczonych działań planistycznych i inwestycyjnych

- stanowiska archeologiczne
- 117 nr obiektu zabytkowego wg tabeli zawartych w "Studium..."
- grunty chronione

Przeznaczenie terenu

- zabudowa usługowa
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa z usługami nieuciążliwymi dla środowiska

Tereny komunikacji i urządzeń komunikacyjnych *

- KD-K-... droga krajowa
- KD-P-... droga powiatowa
- 056 droga gminna

Tereny infrastruktury technicznej *

- linie elektroenergetyczne SN
- stacje transformatorowe
- tereny zmeliorowane

* - inwestycje celu publicznego

Rysunek 44 Obszar objęty opracowaniem na tle mapy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Brześć Kujawski. Rysunek studium (fragment mapy)

b) tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej

W obszarze objętym sporządzanym planem nie występują takie tereny.

c) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

W obszarze objętym sporządzanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują obszary i obiekty dla których należałoby określić ograniczenia związane z koniecznością ochrony zasobów środowiska lub wymagające wskazania z uwagi na występujące już zagrożenia.